

Purmerland, 24 juni 2015.

Beste participant,

D-day voor Stichting SDB

Op dinsdag 23 juni kon het team van Stichting Stop de Banken eindelijk haar goed voorbereide verhalen vertellen bij de meervoudige kamer van de rechtbank Amsterdam. Bijna 4 uur duurde de zitting en de schorsingen. Het begon wat rommelig door een alarm dat niet uitgezet wilde worden, een geluidsinstallatie die niet goed versterkte en door TV schermen die volgens de advocaten van de ABN niet goed hingen. Daardoor werd pas een half uur later een begin gemaakt met de zitting.

Vervolgens kwam de ontvankelijkheid van beide stichtingen (we werken samen met stichting Euribar) aan de orde. Toen dit voor een deel was behandeld, later in de rechtszaak kwam dit terug, konden we echt beginnen. Maar, eerst nog even debatteren over de tijd, die wij nodig hadden. Kostte weer een aantal minuten, maar toen konden we echt aan de slag.

Martin Van Rossum, bestuurder van onze stichting kwam aan het woord. Hieronder kijkt hij zelf terug op de rechtszaak van gisteren en zijn aandeel:

Martin:

‘De Bank bleek geen weerwoord te hebben op onze analyse van de objectieve factoren die een verhoging van de basisopslag zouden rechtvaardigen.

Dat zou ook moeilijk kunnen omdat onze analyse was gebaseerd op de niet door hun advocaten betwiste informatie van de Bank zelf, die ABNAMRO.com op hun website verstrekt aan hun investeerders over de wijze waarop zij hypotheekleningen financieren (jaarverslagen en een uitgebreide verantwoording van hun "fundingplan", waarin tot detail staat aangegeven vanuit welke bronnen zij die financiering betrekken).

In plaats daarvan werd verwezen naar argumenten die al in hun Conclusie van Antwoord stonden (en in ons onderzoeksrapport en bij repliek al weerlegd), waaronder een verwijzing naar een publicatie van De Nederlandse Bank over de gestegen financieringskosten van alle hypotheekbanken in Nederland. Daarbij wordt dus geen onderscheid gemaakt naar risicoklasse en worden alle kostenverhogende factoren (en alle hypotheekbanken) op een hoop geveegd. Daaruit kan natuurlijk geen objectieve maatstaf voor de verhoging van de basisopslag gehaald worden. Merk op dat wij niet

betwisten dat financieringskosten in het algemeen kunnen zijn gestegen, met name vanwege toegenomen kredietrisico's, maar dat er voor de Bank nimmer aanleiding is geweest de opslagen voor de risicoklassen te verhogen (door een technische aanpassing zelfs 0,2% verlaagd voor de tussenklasse 75 - 100% LtV).

Ook de stelling dat de euriborhypotheek volgens eigen zeggen gunstiger was dan een variabele hypotheek vanwege een specifieke fundingsstrategie werd ontlopen. Nu heette het dat hypotheek als een geheel worden gefinancierd (wat in strijd is met de informatie aan investeerders op hun website). Wat de Bank daarmee in feite wel toegeeft is dat met de verhoging van de basisopslag ook de toegenomen kosten van niet-euribor-hypotheek worden betaald (en binnen euribor de kosten voor de risicoklassen, mochten die zijn gestegen, hetgeen nog niet is aangetoond). Iets onaardigers gezegd: de Bank heeft met de verhoging zijn winstmarge verbeterd, ook al wordt dat ontkend.

De Bank wist niets beters te doen dan argumenten te verdraaien (namelijk dat wij zouden suggereren dat alle financiering uit 1 bron van securitisaties zou komen, terwijl wij nota bene het omgekeerde beweren: in toenemende mate komt alle herfinanciering - inderdaad voor de hele hypotheekportefeuille - juist uit ongedekte obligaties die qua inkoopprijs het gunstigst blijken te zijn). Wij zouden ons bezondigen aan gedachtenexperimenten die niets met de funding in de realiteit te maken zouden hebben. Hoe zout moet je het eten als onze analyse is gebaseerd op het totaal-funding plan van de Bank zelf! Om de objectieve maatstaf voor uitsluitend de basisopslag(verhoging) te bepalen moet je dus zelfs van de gemiddelde kosten van de ongedekte obligaties nog een paar tienden aftrekken, zodat de basisopslag in totaal tussen de 1,05 en 1,25% te hoog is vastgesteld (na de laatste verlaging met 0,15%).

Of de Rechtbank zich inhoudelijk de vingers gaat branden aan onze analyse is maar de vraag. De Bank had een funding-expert meegenomen, maar die niet het woord gegeven bij hun pleidooi: dan moest de Rechtbank maar vragen stellen. Van die vragen kwam het echter niet. De Rechtbank zal vermoedelijk een eigen expert raadplegen om een oordeel te vellen. Maar er is een grote kans dat het zo ver niet eens komt, omdat onze eisen al toegewezen worden op meer strikt juridische gronden dat de Bank de algemene voorwaarde van opslagverhoging niet zo mag toepassen als zij heeft gedaan. In dat geval wordt de Bank al afgeschoten vanwege het schenden van de informatieverplichting dat zij heel precies had moeten uitleggen hoe het mechanisme van opslagverhoging werkt en dat er anders sprake is van een oneerlijk beding dat geen rechtsgeldigheid heeft.'

Vervolgens kwam voorzitter Lex Makkinje aan het woord:

Lex:

Er werd in het betoog van ons bestuur, dat ik 20 minuten lang mocht houden, vooral GEHAMERD op het feit dat er slechts 1 rechtvaardiging was en is voor ABN om de opslag te verhogen, namelijk als de verhouding hypotheek/waarde van het onderpand niet meer zou kloppen.

Niet meer en niet minder. Zo stond het in alle stukken en nergens is vermeld dat ABN dit op andere gronden mocht wijzigen. Daar stond niets over in de voorwaarden die wij allen verstrekt hebben gekregen. Dat de ABN in 2013 allerlei argumenten verzoon om dit toch aan te passen is geen reden

om dit dan toe te laten, zo werd er betoogd. Slimme juridische 'bedenksels' kunnen dit nooit en te nimmer achteraf verdoezelen.

Ook werd een beroep gedaan op de rechtbank om dit autistische gedrag van de bank een halt toe te roepen. Wij zijn niet de enige aandeelhouder, lees de Staat, die misstanden kan stoppen, (denk aan de beloning van de directie) wij zijn slechts klanten.

De indruk van de dag is goed wat mij betreft: de kritische vragen gingen naar de advocatuur van de bank, al is dit volstrekt geen reden om te denken dat we wel even winnen. Integendeel.

Wel is het zo dat onze advocaten hun arresten en de meest recente kennis wel paraat hadden en die van de bank niet. Maar ook dat zegt niets. Martin maakte gehakt van hun funding verhaal over deze hypotheek en dat werd maar mager weersproken. De bank wilde snel een uitspraak en zit niet te wachten op een doorverwijzing naar een andere rechtbank als deze rechtbank zichzelf niet bevoegd acht. Verrassend, maar tegelijk ook niet. Er wacht immers een beursgang en dan mogen dit soort smetjes niet blijven doorspelen. De bank wil ook geen verdeeldheid in vonnis bij beide stichtingen, dus de ene vonnis A en de ander vonnis B. De rechtbank kan altijd in een tussenvonnis nog uitspreken een deskundige te raadplegen, of om allerlei andere zaken uit te laten zoeken. Of toch doorverwijzen, dat is allemaal toekomstmuziek. Er komt in ieder geval een uitspraak op 2 september en dat is winst, hoe dat er ook uitziet.

Ook de advocaat van de stichting Euribar gaf blijk van kennis en doorzettingsvermogen, hulde.

Wij verlieten met opgeheven hoofd de zaal en diezelfde zaal heeft zich perfect laten horen, hartelijk dank daarvoor. Mensen stonden soms zelfs op om de advocaten van de bank van repliek te dienen. Erg goed voor de beeldvorming naar de rechters, die er soms ook geprikkeld op reageerden door naar de zaal te roepen: "Ik kan ook nadenken".

Het team was meer dan goed, hulde aan de advocaten en iedereen (denk aan de kerngroep!) die ons heeft geholpen dit neer te zetten.'

Het verhaal van onze advocaat Hans Hoeksma die samen met Rob Leijssen optrad in deze zitting:

'Allereerst goed te constateren dat de materie leeft onder donateurs, gezien de goede opkomst en met in het achterhoofd de constatering dat er meer dan 2 jaar is verstreken toen de bom barstte.

In het begin van de zitting gaf de president van de rechtbank de indruk geen heil te zien in de persoonlijke pleidooien. Nadat wij de rechtbank erop hadden gewezen dat het persoonlijk pleiten een fundamenteel (grond)recht is dat niet afneembaar is - hoeveel tijd dat ook kost - concludeerde de rechtbank, na een korte schorsing, dat de pleidooien mochten worden gehouden. Met name Lex en Martin blonken uit in hun monologen. In de 2de ronde maakte Martin korte metten met een aantal fabels van de bank, waarbij hij zich het woord niet liet afpakken door een strenge president, die opmerkte geen herhalingen te dulden.

De rechters en dan met name de president maakte een indruk de materie te goed beheersen en bovendien het dossier te kennen. Dat hebben wel eens anders gezien.

De grote kracht - en daarin zit de meerwaarde van de groep - is gelegen in de uitstekende samenwerking tussen alle betrokkenen van SDB, niet alleen bij de voorbereiding van de

processtukken, maar ook rondom het pleidooi. Een enorme geestdrift binnen de gelederen van SDB is en was voelbaar.

Door de wijze van vraagstellingen en gezien de inhoud van de vragen van de rechters aan de flanken van de ABN drong zich de gedachte op dat deze rechters - in tegenstelling tot alle Euribor-uitspraken van de Amsterdamse rechters tot nu toe - er "zin in hebben" en ook echt gaan kijken naar de EU-regelgeving en EU-rechtspraak. Alleen dat laatste aspect al is als "revolutionair" aan te merken.

De rechtbank heeft medegedeeld dat op 2 september 2015 vonnis zal worden gewezen. Dat kan een eindvonnis zijn (bijvoorbeeld: een onbevoegdheidsverklaring, wat niet goed denkbaar is) of een tussenvonnis (bijvoorbeeld: i) opdracht geven tot een deskundigenonderzoek, ii) het geven van een bewijsopdracht, iii) opdracht aan partijen om zich nader over te noemen specifieke onderwerpen uit te laten en/of iiiii) het stellen van prejudiciële vragen aan de Hoge Raad). Wat het gaat worden laat zich (helaas) niet voorspellen.'

Als laatste komt Eric Berg, voorzitter van de raad van toezicht van onze stichting aan het woord in deze nieuwsbrief. Hij was gisteren slechts toeschouwer, maar dat was hij zeker niet in onze voorbereiding.

Eric:

'De eerste slag is een daalder waard en ik denk dat onze stichting SDB daar zeker in is geslaagd. We hadden een goed betoog, wat door de bank niet of onvoldoende kon worden gepareerd. Wat mij het meest nog opviel was de "haast" van de bank, om toch vooral een uitspraak te verkrijgen. Zou de bank dit hoofdstuk nog vóór het naar de beurs brengen van de bank willen afsluiten? Een ander punt wat mij opviel is dat de bank, uit monde van mr. Van Rijswijk, nog steeds het "verweer" volhoudt van (vrij vertaald):

"...maar de houders van een hypotheek, gebaseerd op het 1 maands-euribortarief hebben toch niets te klagen? Zij zijn immers nog steeds het goedkoopst uit van alle hypotheekvormen?" Dan zou dus ieder producent tegen alle contracten en overeenkomsten in dus elke prijs kunnen verhogen, met als excuus dat de concurrent toch duurder is? Een drogreden en naar mijn mening juridisch volstrekt onhoudbaar. Het gaat erom of de bank gerechtigd was om de opslag te verhogen en zo ja, in welk geval. Naar mijn mening alleen in individuele gevallen, wanneer op een gegeven moment de verhouding woningwaarde/hoogte hypotheek is gewijzigd. Met dit team [zien](#) we de verdere ontwikkelingen met het volste vertrouwen tegemoet!'

Einde van deze leerzame dag en van deze weergave vanuit verschillende invalshoeken met betrokkenen.

Namens het bestuur,

Lex Makkinje

Voorzitter.